

KOMÁROM és VIDÉKE

POLITIKAI HETILAP.

Megjelenik: minden vasárnap a kora reg. órákban.

Előfizetési ár:

Helyben:		Vidéken:	
Egész évre . . .	6 korona	Egész évre . . .	8 K
Fél évre . . .	3 "	Fél évre . . .	4 "
Negyed évre . . .	1:50 "	Negyed évre . . .	2 "

Egyes szám ára 12 fillér.

HIRDETÉSEKET

jutányosan számítva a kiadóhivatal vesz fel.

Apró hirdetések egyszeri közlése 10 szóig 50 fillér. — Minden további szó 4 fillérrel több. — Nyiltéri közlemények jutányos díjazás mellett közöltenek.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„Pannonia“ könyvkereskedés

Baross-utca 6. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

IV évfolyam.

1907. szeptember hó 29.

61. szám.

Lüktető erő a vidéken.

A féltelenül dúló határt nem ismerő drágaság, a vele járó tengernyi mizéria, nem szorított csupán a fővárosra, hanem átsapott a vidékre is, a hol ugyanazok a bajok, nyomorúságok és elviselhetetlen állapotok találhatók fel mint Budapesten.

A mi annakelőtte olcsóbb volt a provincián, mint az ország szívében, az ott most jóvolt drágább; a miből kevés van a fővárosban (tehát borsosan, sőt paprikásan kell megfizetni), abból egyáltalán nincs a vidéken, vagy ha van, csak a kiváltságosak jutnak hozzá horribilis árak mellett.

Mig Budapest fásult egykedvűséggel, lomha közönnyel szemléli a mai vizsás és lehetetlen viszonyokat a mig közömbösen engedi srófolni az élelmiszereket, a lakások és megymás árait, addig a maradiságával csufolt vidék megmozdul, eszmél és nem tűri némán a rajta esett sérelmeket. A főváros közönsége csak jajveszékkel, siránkozik; a vidék meg mellőzi a szentimentális hangokat és cselekszik. Mert hát a szó is, az irás is elröppen, tova száll és marad minden a régiben.

Itt tenni kell, itt cselekedni kell. A vidék kezdeményezte a kollektív háztartás remek intézményét. Nagybecskerekéről indult ki a közös konyha eszméje és hogy mennyire bevált az ötlet, mennyire tért hódított a praktikus terv, élénken dokumentálja azon körülmény, hogy gyors egymásutánban létesülnek ilyen közös konyhák a vidék megannyi részeiben. És ebben az irányban nap-nap után egyre folyik a szervezkedés.

Ezzel az intézménnyel két égető kérdést oldott meg egy csapásra, az életrevaló, nem tunyáskodó vidék, megoldotta: miként lehet az élelmiszer uzsora ellen sikeresen védekezni megoldotta: miként lehet nélkülözni a vagy nehezen, vagy pedig méregdrága bérért kapható megbízhatatlan, hanyag cselédeket

A vidék azonban itt nem áll meg. Van még egy veszedelmes rém s ez: a lakásdrágaság. Ez a rém a vidéken is otthonosan érzi magát, egyre kísért, hogy sikerült a közfigyelmet maga ellen fordítani és a provincia ismét módokról kezdett gondolkodni, mint lehetne e kellemetlen, zord vendéget lerázni.

A polgármesterek csak legutóbb kongresszusoztak, a melyen bizony életbevágó kérdések kerültek felszínre. Így a lakáskérdés is, mely immár elviselhetetlen a vidéken. hol egy csomó mérsékelt javadalmazásu hivatalnok, iparos, tanító él, kik nehezen tudják az aránytalanul nagy házbért megfizetni

A polgármesterek gyűlésén szóba került ez a mizéria és tervezetet nyújtottak be vidéki olcsó lakások építésének lehetőségéről. A vidéken tömördek üres telek van, melyet egyes városok, helységek megvásárolnának és parcelláztatnák, vagy pedig lakóházakkal, olcsó, mérsékelt lakásokkal beépítenék. Kérnék az állam támogatását, de mindenesetre a hatóságok, az érdekelt és illetékes körök maguk támogatnák leghatásosabban ezen eszmét a kivitelben. Ennél nem veszihtnének a városok, helységek, mert hát a lakóházakra fordított kiadások szépen megtérülénének és e mellett előmozdítanák a sok intelligens ember, a nagyszámu hivatalnokok olcsó lakhatását.

A fővárosban is szó esett városi lakóházak, illetve olcsó lakások építé-

„KOMÁROM és VIDÉKE“ TÁRCZÁJA

Magyar ujságírók Abadienál.

— A „KOMÁROM és VIDÉKE“ eredeti tárczája. —

Abadie Michel, a világszerte ismert párisi cigarettapapiros-gyárnak egy idő óta Bécsben tartozkodó társtulajdonosa és vezérigazgatója néhány nappal ezelőtt több Bécsben tartozkodó ismert magyar ujságírókat meghívott az Abadie-társaság bécsi vezérképviselősege kiterjedt gyári telepének megtekintésére. Maga Abadie Michel és a bécsi képviselősege vezérigazgatója. Labin Maunice Maxime fogadták a magyar vendégeket és vezették őket végig a bécsi gyár összes üzemhelyiségein. A gyár megtekintésének elsősorban az az óhajta volt a célja, hogy alaposan meggyőzze a magyar vendégeket azoknak a támadásoknak teljes alaptalanságáról, a melyek több magyar konkurens révén az utóbbi időkben magyar lapokban megjelentek és a melyek abban az állításban csucsosodtak ki, hogy a kereskedelemben elterjedt Abadie-féle cigarettapapiros nem eredeti francia, hanem osztrák gyártmány és ezért magyar piacról, mint osztrák terméket,

ki kell zárnai. A magyar vendégek élénk érdeklődéssel nézték a gyártelepet és mivel kétségtelen, hogy a nagyközönség, különösen pedig a cigarettázók óriás többsége is érdeklődik a gyár iránt, néhány adatot közlünk a megtekintés eredményéről. A párisi Abadie-céget, illetve gyárat, több mint száz évvel ezelőtt Abadie Michel alapította és ez a gyár indította meg Franciaországban a cigarettapapir-gyártást; cigarettapapirosa jósága révén világszerte ismert gyártmány lett, a melyet már 1882. évi Mayer-féle nagy lexikon, mint „különös jó cigarettapapirost“ említ meg és dicsér. A bécsi vezérképviselőseget Abadie Michel és Egbert testvérek, a kiknek összes vállalatai családi részvénytársasággá alakultak át, főleg abból a célból alapították, hogy Bécsben csupán a Párisban előállított Abadie cigarettapapiros adjusztálását vigyék keresztül.

Daczára az óriás nagy szállítási és vámköltségnek (60 korona 100 kilogrammonként), a melynél megtakarításokat lehetne eszközölni, ha Párisból csupán a nyersanyagot küldenék, a párisi ház a fönt említett hatvankoronás nagy vámtétel mellett sok százezer skatulya cigarettapapirost küld

bécsi és budapesti raktáraiba. Bécsben csupán a különböző fajtájú hüvelyeket, a melyeknek papirosa teljesen készen érkezik Párisból, készítik, és pedig azért mert a cigarettapapirosnak hüvelylyé való földolgozása Franciaországban nincs azon a nivón, mint Magyarország-Ausztriában.

Hogy az adjusztálás Bécsben történik, az kétségtelenül igen nagyra becsülendő érdeme Labin Maurice Maxime bécsi vezérképviselőnek, a ki ilyen módon annyi száz munkásnak, a kik maguk is bizonyára szintén fogyasztanak Abadie-papirost, jövedelmező foglalkozás és állandó munkát nyújt. De az államnak is nagy jövedelme van a vállalat révén, a mint azt a párisi kereskedelmi kamarának minden küldeményhez mellékelte s az áru eredetét igazoló nyilatkozata bizonyítja. A Labin-féle papiros-művek, a melyek egyúttal képviselői az Abadie-társaságnak Bécsben, maguk is gyártanak különböző fajtájú cigarettapapirost, szivarszipkát, kartonzást, papirosesipkét és papiros-szalvétát; a telepen állandóan átlag körülbelül ezer munkás van alkalmazva, akik közül körülbelül hatszáz kizárólag az abadie cigarettapapiros adjusztálásával foglalkozik, a mi szintén bizonyi

séről. de mikor lesz ebből valami és mi az, ha a város ad 300—350 lakást.

A vidék azonban meg fogja csinálni az olcsó lakásokat is, hogy az adófizető, tisztességes munkában görnyedő, kisfizetésű polgárok nyugodalma, tehát boldogsága meglegyen.

Az egészséges, üde szellem, mely a vidéket a múltban is áthatotta, a tiszta, hamisítatlan vér, mely lüktetett benne, továbbra is, sőt még fokozva fog fennállani és praktikus, életbevágó modern gondolataival meg fogja szegényíteni a fásult, mindent hamar meguntó, s a külföldi rossz szokásokat majmoló fővárost.

Azelőtt a vidék Budapestről nyert impulzust, erőt, vérkeringést, most meg az elenyevdett, energiátlan, akaratgyenge főváros a vidékről, a vidék útján fog felfrissülni, megifjodni, elevenséget, üde szellemet és tetterőt nyerni.

A vidék maradisága már rég túlhaladott álláspont. Józan gondolkodása meghozta azt, hogy szerte az országban góczpontokat létesítettek, melyek egymással összeköttetésben állván, élénk virágzásnak indították a vidéket.

Továbbá a mai, szociális bajok gyors és öntudatos orvoslásánál látni való, hogy a vidék igenis halad a korrallal, minden tekintetben modern; e mellett — és ez a legmegpecsülhetőbb benne — nem tér el nemzeti voltától, ténykedéseiben, cselekedeteiben ott van a magyar jelleg, ott lüktet a magyar erő, ott pezseg a magyar vér és ki-domborodik a magyar józanság.

téka ez annyira kedvelt cigarettapapiros óriás fogyasztásának. Heti bérekben a bécsi gyár átlag több mint tízezer koronát fizet, tehát évenként jóval több mint félmillió koronát, a mely óriás számok szintén az Abadie-gyármány jóságát bizonyítják.

A bécsi gyár négy nagy épületből áll a Sechshausergürtel 3., 7., 9. és 11. száma alatt; a két utóbbi épület kizárólag az Abadie-gyármányok adjusztálására szolgál. A gépberendezésnél föl van használva, minden legmodernebb találmány, egészségügyi tekintetben is, és tényleg ma nincs egész Európában még egy ilyen vállalat, a mely természetesen villamos üzem mellett, ily modernül lenne felszerelve. Az első emeleten vannak a raktárak az elküldésre előkészített árukból és sok száz postacsomag és láda vár itt a kiszállításra. Az egész világból olvashatók itt czimek és a milliós lakosságú Newyork, Kalkutta, Soerabaya Jáva szigetén stb. mel-

Az állami tisztviselők mozgalma.

Hat esztendeje, hogy az állami hivatalnokok első országos kongresszusukat tartották, a mikor egyidejűleg megalakították az állami tisztviselők országos egyesületét is, hogy a bürokraták egyöntetűen, együttesen járhasanak el ügyes-bajos dolgaikban.

Az első gyűlést létrehozta az állami hivatalnokok elégtelensége, a milior országos mozgalmat indítottak és akciójukat állandóan felszinen tartották a fizetésemelésük érdekében. De sokat kellett ankettenniök, tárgyalniok, vitatkozni, emlékiratozni, kérni, rimázkodni jogos és méltányos kérelmeik teljesítése érdekében, amíg a kormányzat belátta, hogy végre valahára a hivatalnokok karon segíteni mulhatlanul kell.

Hosszu idő pergett le, míg megalkották az állami tisztviselők fizetés javításának törvényét és még sok sok idő mulott el, míg a törvény valahogy hatályba léphetett. De ebben se volt sok köszönet, mert hát a hivatalnokok kar nem látta meg benne azt, a mit remélt, a mire bizton számított.

Azóta nagyot fordult a világ. A viszonyok elrémítők lettek, a rettenetes drágaság ugyancsak ránehezült mindenkire, így a tisztviselői karra is, mert éppen őtet sujtják legérzékenyebben a mostani félszeg állapotok.

A legintelligensebb elem, az állami hivatalnokok kar, mely oly felelősségteljes, nagy és egész nemzetünknek érdekeit szolgáló hivatást tölt be, a tisztviselők, kiknek munkáján, ténykedésén, lelkiismeretes és hanyagságot megboszoszoló cselekedetein nyugszik az állam létalapja, nem szabad, hogy szükségét szenvedjen e hatalmas testület nem lehet, hogy óriási gondok között dolgozzanak, míg munkájuk között egyre kísért a nyomoruságuk fekete szelleme míg dolgaik

közepette családjuk sanyaru helyzete lebeg szemek előtt.

A állami tisztviselők most Szegeden gyűltek egybe, hogy folytatólagosan meg-hányják vessék helyzetüket; tovább agítá-janak kérelmeik teljesítése érdekében.

A tisztviselők kongresszusának fontosabb tárgyai voltak: a szolgálati pragmatika; a nyugdíjtörvény; a statusrendezés; a fizetésrendezés és a lakbérkérdés; az élet-szükségleti cikkek mesterséges megdrágítá-sának megakadályozására kérendő kormány-iptézkedések; az önadóztatás kérdése stb. mindmegannyi nagyjelentőségű, az állami tisztviselők létkérdésére nagyfontosságú pon-tozatok.

A gyűlésen igen beható és részletes vita indult meg az egyes kérdések körül. Tárgyilagosan, higgadtan nagy körültekintéssel mutattak rá azokra a bajokra, a melyek az állami hivatalnokokra nyomasztólag hatnak, melyek orvoslása nélkül bizony a tisztviselők, az államnak ezen nagyértékű szervei nem felelhetnek meg annyira kötelességüknek, hivatásuknak, miként ezt tőlük a kormányzat elvárja.

Az állami tisztviselőknek nyugodt meg-élhetés, tiszta fej, megfelelő javadalmaszítás kell, hogy minden tekintetben megfelelni tudjanak ugy hivatali mint társadalmi kötelességeiknek. Méltányos fizetés, kell nekik. Kielégítő előmeneteli lehetőség, s a lakbérnek mulhatlan rendezésére van tovább szükségük a szerényebb adózási rendszer év a nyugdíj-kérdésnek, kellő megoldása olyképp, hogy a teljes fizetéssel való nyugdíjazás negyven-évről harminczévre leszállíttassék.

Nagyjában ezek az állami tisztviselők követelései és ebben az irányban nem szün-nek meg agítani. A kormánykörök ezen jogos, méltányos követelések elől tekintve a mai viszonyokat, nem zárkozhatnak el. Tudatában kell lenniök annak, hogy a haza-

lett találhatók kisebb helységeek, mint Nagy-kikinda, Leitmeritz stb. nevei is. Édekesek a nagymunkatermek, a melyek a szuerénből a negyedik emeletig egyenkint százhuszonöt méter hosszúak, óriás munkatermek a melyek élénk képet nyujtják a serény tevékenységnek, a mely Abadienál napról-napra folyik. A két kalauzólo ur érdekes adatokat közölt a gyármányok eladásáról is. Átlag minden héten husz millió cigarettahüvelyt és három-százezer cigarettapapiros csomagocskát küld-tek szét a világ minden részébe. Abból az elvből kiindulva, hogy a védőjegy igazolja az árut, az Abadie czég büszken, nyíltan és becsületesen minden árujára ráteszi nevét, ellentétben konkurenseinek nagy részével, a kik kizárólag az adjusztálásra és a nagy-hangu francia elnevezésre látszanak súlyt vetni. Ennek tulajdonítható, hogy az Abadie-féle gyármányt az egész világon ismerik és becsülik.

A mi végül a bécsi ház személyzeti viszonyait illeti, tekintettel a nagy magyar fogyasztó területre, az Abadie-czég alkalmazottai sorában a magyar elem is képviselve van. A czég utazóinak többsége magyar, a bécsi expedició főnöke magyar ember, sőt a csomagolásra fölhasznált papiros nagyrészt is magyar gyárakból, Rózsahegytről stb. hozatják.

A magyar vendégek nagy érdeklődéssel hallgatták a közléseket és a legszivesebb módon bucsuztak el a nagy francia-magyar-osztrák vállalat két vezetőjétől. Végül annak a kívánságuknak adtak kifejezést, bárha az Abadie-társaság üzletei Magyarországon is annyira kiterjednének, hogy a czég itt is, miként Bécsben, nagy gyártelep létesítésére határozná el magát.

Mit igyunk?

hogy egészségünket megóvjuk, mert csakis a **természetes szén-savas** ásványvíz erre a legbiztosabb óvószer.

Minden külföldit fölülmul **hazánk természetes szén-savas** vizek királya:

rögtön megszűnteti, páratlan **étvágygerjesztő**, használata **alódi áldás gyomor-bajosoknak.**

Kedvelt borviz! — **Olcsóbb a szódaviznél!** — **Mindenütt kapható!**

Főraktár: A komáromi vendéglősök, koresmárosok és kávéosok szikvizelőállító gyár szövetkezeténél

a mohai **ÁGNES** Forrás.

Millenniumi nagy érdemmel
o o o kitüntette. o o o
Kitűnő asztali, bor- és gyógy-
víz, a **gyomorégést**

Mindenütt kapható!

Főraktár: A komáromi vendéglősök, koresmárosok és kávéosok szikvizelőállító gyár szövetkezeténél

fias, munkás, derék tisztviselői karban milyen munkatársaik vannak, mily sok függ tőlük és következkép: nemzeti érdek, hogy az állam bürokratit megóvjuk a súlyos következményű adósságtól, megvédjük a nyomorgás, a kétségbeesés rémeinek karmaitól és olyan megélhetést biztosítsunk nekik, mely a józanfelfogás és a humanizmus szerint méltán megilleti őket.

H i r e k.

— **Október 6.** Szomorú idők gyászos emlékeztető napja ez. A nemzeti függetlenség és emberi szabadság legdicsőbb vízei ötvényoloz esztendővel ezelőtt e napon szenvedtek martírhalált. Az aradi tizenhárom vértanú a bitófán lehelték ki nemes lelkét. A fékevesztett hatalom irtózatossággal még a hohér is megborzadt. Am a nemzet megbocsátott, de a borzasztó tragédiának emléke újra és újra felújul a magyar nép lelkében s élni fog az idők végtelenségéig. Komárom város hazafias polgársága is mindenkor szent kegyelettel emlékezik meg a martír halált szenvedett hősökről. A függetlenségi kör pedig most felkérte Kutschera József komáromi plébánost, hogy a Szent András templomban, az aradi vértanúk emlékeztetőre gyászisteniszteletet tartson, e kérésnek engedve Kutschera József — miután az idén október 6 vasárnapra esik, — az aradi vértanúk emlékére gyászisteni tisztelgetést október 5-én reggel 8 órakor fog a Szent András templomban megtartatni. A komáromi függetlenségi kör ezúton is felkéri Komárom város összes testületét, egyesületét, iskoláit, a halóságokat s a város hazafias lakosságát, hogy a gyászisteni tisztelgetés vegyenek részt, azok a testületek pedig, a melyek zászlóval bírnak zászló alatt jelenjenek meg, hogy e város minden rendű és rangú lakossága méltóan adjon kifejezést a hősök iránti kegyeletének. Felkéri még a hazafias polgárokat, hogy a gyásznapra tűzzék ki házaikra a gyászlobogót. Külsőleg is kifejezést adva annak a kegyeletességnek, a mellyel a nemzeti szabadsághősök emléke iránt minden magyar ember viseltetik.

— **A D. K. E. választmányi ülésén.** mely Budapesten f. hó 23-án folyt le Pallavicini Ede ögróf belső titkos tanácsos emlékelete alatt a vármegye és városból Antal Gábor ref. püspök, Szász József orsz. képviselő Herics Márton kishéri plébános, Lőrinczy György kir. tanfelügyelő és Alapi Gyula, a vármegyei könyvtár őre vettek részt. Az ülésen, melyen Széll Kálmán diszelnök is megjelent, Komáromvármegye könyvtára részére 200 kor. támogatást szavaztak meg Antal Gábor és Lőrinczy György pártoló felszólalásai után. A körmeneti Kossuth-szobor felavatási ünnepén október 6-án az Egyesület nevében Szász József orsz. képviselőnk köszöret helyez a szoborra és beszédet mond. A felsőgallai Magyarosító Népakadémia céljaira 100 kor. támogatást szavazott meg a választmány és azt messzemenő erkölcsi támogatásában hajlandó részesíteni.

— **Uj szolgabírói állás rendszeresítése.** Említettük már, hogy a vármegye közigazgatási bizottsága kimondotta, hogy Tatán egy második szolgabírói állás rendszeresítését szükségesnek tarja. Ezt a határozatát azzal okolta meg a közigazgatási bizottság, hogy a tatai járásban gyár- és ipartelepek száma emelkedett és az így előállt adminisztratív munkára a főszolgabírói hivatalnál rendszeresítsen egy második szolgabírói állást. Szükségesnek véli azonkívül a közigazgatási bizottság, hogy mindegyik főszolgabírói hivatalnál még egy imoki állás rendszeresíttessék.

Ez valóban jogos kívánalom, mert az eddigi állapot, amidőn minden főszolgabírói hivatalnál egyetlen egy imok volt csak alkalmazva, türethetetlen. Ily valóban minimális segédszeméllyel lehetetlen jól és gyorsan közigazgatni.

— **Műkedvelői előadás.** Nagyon jól sikerült műkedvelői előadást rendezett a ref. ifjúsági egyesület vasárnap este a sétatéri színházban. Az egyesület által az előadásra kiválasztott darab: Szigligeti „A cigány“-a is szerencsésnek mondható. Az előadásnak nemcsak az erkölcsi, hanem az anyagi sikere is teljes volt. A tiszta bevétel 500 K volt. A közönség már jóval az előadás megkezdése előtt — pénztárrnyítás után azonnal — sűrű csoportokban vonult a színházba. A jegyek mind elfogytak, úgy hogy többen jegy hiányában nem is nézhettek végig az előadást. A szereplők közül, természetesen kezesetlen játékaival, eredeti cigányos kiejtéssel beszédével mindjárt az első felvonás elején kitűnt Vörös Sándor (Zsiga) a ki ezután az egész darabban végig ugyiszólván irányította a játék menetét. Vörös Sándor még hivatásos színészekkel is bátran játszhatik együtt, senki sem ismerné fel benne a műkedvelőt. Remekül játszottak még Skrivának Irén (Rózi) s Vörös Jolán (A mostoha) P. Nagy Lajos remek énekszámával tűnt fel. A darab sikeréhez azonban nagyban hozzájárult még Kurta uram (Édes), Peti (Kecskés) ügyes játéka. A többi szereplők is tőlük telhetően s elég szépen adták szerepeiket. A gondos, s izléses rendezést pedig Besse Lajos püspöki titkár látta el.

— **Értesítés.** A komáromi szakegyesületi csoportok október 6-ára tervezett zártkörű táncvizsgalmát október 13-án lesz megtartva. A mulatságra új meghívó kibocsátva nem lesz s ezúton hívjuk meg t. ezimet, ha esetleg meghívót nem kapott volna. Komárom, 1907. szept. 25. A rendezőség.

— **Oh te szegény magyar nyelv.** Ma napság oly sok nyomatot hűlyesség kerül az ember szeme elé, hogy egy-egy közönségszebb fajtáján már meg sem tűnik. Azt a nagyfokú hűlyeséget azonban, ami a magyar nyelv rovására most dühöng a szerkesztő távollétében, a nyomdatulajdonos „*exbocher*“ fia által szerkesztett „*Csallóközi Lapoknak*“ nevezett nyomtatott papír hasábjain, már szó nélkül hagyni nem lehet. Nagyon esodáljuk, hogy a szerkesztő kit nagyon előnyös oldalról ismerünk, türi hogy egy majdnem teljesen analfabéta, kinek csak az összes kvalifikációja az hogy „*ő a kiadó úr fia*“ lapot csináljon. Evvel a lap tekintélyét s komolyságát ugyancsak megrendíti s az odium első sorban mindig a szerkesztőt éri. Ha már az „*exbocher úr*“ minden áron imi akar, akkor legalább tanulna meg magyarul. Izzelítől itt közlünk egy pár diszesen „*megszerkesztett*“ apróságot:

Utezi botrány. Egy pozsonyi butorszállító cég alkalmazottja: Pily Alajos f. hó 21. délután nagy botrányt csinált Dunaszerdahely utcáin; az ugyanis bement Friedmann Mór trafikjába és mivel szombat lévén az üzletnek egyrésze rácsoszáttal volt elkerítve, ez valószínűleg nem tetszett az úrnak, mert megragadta a két ajtószármat és hatalmasan döngette és rázta, miközben ékes antiszemita presburgi Kraselhuber-stílusban szidta a zsidókat, miért is Goldstein Joachim és Kohn Salamon csillapította a féktelen dühöngőt, de az torok ragadta előbbt, dulakodás közben egy szegény suszter kétszer pofon ütötte. Végre egy esendőr és egy rendőr a városházára kísérte a dühöngőt, ki hős elszántsággal és vakmerő bátorsággal mindet — tagadott. Személyazonosságának megállapítása után szabadon bocsátották. Az „*esemény*“ természetesen nagy népesödületet okozott.

Lábtörés. Csasznek Jakab rekruta, kinek jövő héten kellett volna berukolnia, hétfőn a vásártéren levő korlátokon keresztül ugrálván, miközben jobb lábát eltörte, kocsin kellett hazaszállítani. Most már késő a: hapták! . . .

Elszámolás — leszámolás. Holnap, azaz f. hó 26. tartja a dunaszerdahelyi Talmud-Tora egyesület évi közgyűlését, mely alkalommal elszámolnak az anyagi dolgokban és — leszámolnak az eddigi vezetéssel, amennyiben mint halljuk új tisztikart akarnak választani, természetesen, ha meg lesz hozzá a jóakarát meg a — többség.

— **Zászlószentelés Ószönyben.** Az ószönyi róm. kath. ifjúsági egyesületet gróf Gyürky Viktorné szül. Sölymosy Irma bárónő, az ószönyi uradalom tulajdonosa, értékes egyesületi zászlóval ajándékozta meg. A zászló felszentelése október első vasárnapján, 6-án fog megtörténni.

— **Kitüntetés.** A király Fadlallah el Hedad Mihály es. és kir. méneskari ezredesnek, a bábolnai méntelep katonai osztálya parancsnokának ötven éves kitűnő működése elismerésül a Ferencz József-rend középkeresztjét adományozta.

— **Féltik a fataiak a villamos vasutat.** A „Tata-Tóváros“ ugyancsak panaszos hangon veti szemére a tatai közönségnek közönyt a villamos vasutal szemben. A Jeremiáda különben így szól: *A villamos vasut.* Ezen ügyben az utolsó időben veszedelmes agitáció állt be. Ugy látszik, beértük azzal, hogy annak idején egy kicsit lelkesedünk és most már várjuk, mikor repül a sült galamb szájunkba. Igen ám! ha szemes szomszédaink a galambot röptiben el nem kapják. Ugyanis biztos forrásból tudomásunkra jutott, hogy a komáromiak, felhasználni akarván a mi tétienségünket, a mult napokban a Palotay testvérekkel jártak és őket arra akarták bírni, hogy a tervezett villamos vasutat ne a tata-tóvárosi, hanem a komáromi állomásból vezessék Kocsra. Számottevő concessiókat is helyeztek kilátásba ennek fejében, melyek talán elég kecségetők is lehetnek. A Palotay testvérek kijelentették, hogy ők mindaddig, a míg Tata és Tóváros velük szemben rideg, elutasító viselkedést nem tanusítanak, eredeti tervüket meg nem változtatják. Bár tehát közvetlenül veszély nem környékezi a mi érdekeinket, mégis utalnunk kell arra, hogy a semmittevés olyan bűn, melynek következményei könnyen végzetessé válhatnak. Kell valamit tennünk, mert nemcsak Komárom, hanem Bánhida is mozogódik az iránt, hogy a vasutat magának szerezze meg. Legyünk résen, mert könnyen elveszithetjük azt is, a mit még meg sem szereztünk.

— **Uj esperes.** Tóth Kálmán deáki ev. ref. lelkeszt a komáromi egyházmegye esperesévé megválasztotta. Az új esperes tisztelgető barátai f. hó 16-án a vágsselyei kaszinó helyiségében kedélyes társasvacsorát rendeztek.

— **Az anyakönyvezetés körül.** Komárom vármegye főispánja Schoderbeck Dezső orosz-lányi segédjegyzőt az orosz-lányi anyakönyvi kerületbe kinevezte anyakönyvezető helyettesé.

— **Nagy idők tanuja.** Tatán e hó 25-én helyezték örök nyugalomra Demszky Ede 81 éves nyugdíjazott osztrák vasuti tiszt és 1848/49-iki magyar honvéd főhadnagyot. Csak néhány hónappal ezelőtt jött ide Olmützből, hogy régi hazájában — melynek szabadságáért ő is küzdött, — élvezze munkás életének gyümölcseit. Nem soká évezte; 22-én rövid szenvedés után meghalt csak csontjai pihenhetnek meg az édes hazai földben.

— **Elmaradt gyűlés.** A „Tata-Kishéri Vidéki róm. kath. Tanító-egyesület tatai Járasköre“, járasköri körgyűlését elhalasztotta azon alkalomra, amikor az egész tanító egyesület évi rendes közgyűlését, a tervezett Árpád ünnepség keretében a „Turul“-madár emlékműnél fogja megtartani, amelyek bevezető része, a szűkebb körű bizottság határozata folytán Bánhidán kezdődik.

— **A tatai tó titka.** Félig már feloszlott 16—17 éves női hullát vetett partra a minap a tatai nagytó vize. A személyazonosságát még eddig meg nem állapították, sem azt, hogy büntény vagy öngyilkosság áldozata-e a fiatal leány. A holttest már hosszabb idő óta volt a vízben. A nyomozást e titokzatos ügyben megindították.

— **Öngyilkosság.** Angyal Józsefné 75 éves napszamos neje e hó 20-án lugkómerget ivott s ugyanaznap este meg is halt. Tettének okát nem tudják.

— **Gyárfelavatás.** Ünneppélyes gyárfelavatás volt a múlt héten Tatatóvároson. Elkészült a bádóg horgonyzó és ónosgyár, mely hazánkban e szakmában a legnagyobb gyári üzem. A gyár tehát a hazai ipar terén missiót van hivatva betölteni, tekintettel arra, hogy a gyár által gyártott czikkékből 750 vagon évi importunk volt Ausztriából.

— **Pénzhamisító Kamocsán.** Nagy feltűnést okozott Kamocsán a napokban két farkasdi csendőr megjelenése, akik Tóth Sándor kamocsai lakosnál hamis pénzgyártás gyanúja miatt házkutatást tartottak. Csakugyan meg is találták nála a gépet a festékkel együtt, az istállójában a jászol alatt elásva. Tóth Sándor azzal védekezett, hogy egy Szolnokon székelő hamis pénzt gyártó banda karmai közé keveredett, kiknek 100 korona jó pénzt adott át, hogy azok neki 10-szer annyi hamis pénzt és egy pénzgyártó gépet adnak cserébe, de a gépen kívül neki mást nem adtak. A csendőrök Tóth Sándorral együtt Szolnokra utaztak további kutatás végett és az elkobzott gépet is magukkal vitték.

— **Megszökött rab.** Nagy szenzációja volt vasárnap a Budapestről délben érkező személy vonatnak. Ezen a vonaton szállítottak a budapesti gyűjtő fogházból a soproni fejtűzetbe valami Bretner Kálmán nevű jogerősen elítélt egyént, aki akkor, amidőn a vonat Komáromot elhagyta, egy őrizetlen pillanatban az ablakon keresztül kiugrott a robogó vonatból. A kísérő börtönőr nyomban megrántotta a vészféket, a vonat azonnal megállott, azonban akkorra Bretnernek csak már nyoma veszett. A csendőrség nyomozza a megszökött rabot.

— **Beiratások az iparossegédek továbbképző tanfolyamára.** Az iparos továbbképző tanfolyamra a beiratások 1907. október hó 6., 13., 20. és 27-én (mindig vasárnap) d. e. 10—12 óráig a polgári fiúiskola igazgatói irodájában történnek. Felvétetnek azok az iparossegédek, kiknek jártasságuk van az írás-olvasásban és a számolás elemeiben. A tanfolyam november 4-én kezdődik és tart 1908 évi március hó végéig. A beiratásnál az illetők munkakönyvvel vagy a mestertől kiállított munkabizonyítvánnyal igazolni tartoznak, hogy kinél és mely szakmában dolgoznak. A tanfolyam ingyenes; csupán biratási díj címén minden tanuló egy koronát az „Erzsébet iparoktatási ösztöndíjalap“ javára fizet. A tanfolyam két csoportból áll: I. Általános érdekű tárgyak: 1. Üzleti fogalmazás 2. Gyakorlati számtan és mértan, 3. Ipari könyvvezetés. 4. Szerkesztő és ábrázoló mértan. II. Szaktárgyak: 1. Szakrajz építő iparosok részére. 2. Szakrajz épület és butorasztalosok részére. Az első csoportra bármely iparágban iparossegédek jelentkezhetnek, a másodikra csakis építőiparosok és asztalosok vétetnek fel.

— **Tolvaj háziszolga.** Nagy Sándor kömlői születésű háziszolga ki Bindernits József butorasztalosnál volt alkalmazva, az ugyanazon házban lakó Metniz Adolf százasnak több ládáját a padláson felfeszítette s ezekből 470 K. értékű férfi ruhát ellopva a városból megszökött. A rendőrség körözését elrendelte.

— **Liba kolera.** Feltűnő sok panasz érkezett a napokban a rendőrségre, hogy a piacon vásárolt libák, amelyek pedig a vétel alkalmával teljesen egészségeseknek látszóttak, rövid néhány óra alatt kimulnak. A hatósági állatorvos több libát felboncolt és megállapította, hogy állati kolerában hullottak el. A baj — amint értesülünk — főleg az udvardi járásból behozott libáknál fordult elő.

— **Gyanus lelet.** Tatai Péter rendőr az útvárosi állomáson folyó hó 24-én kedden egy csomagot talált, amelyben hamis pénzgyártásához szükséges anyag volt. A rendőrség nyomozza a gyanus csomag gazdáját.

— **Schmidt nagy cirkusza.** Kedden este kezdte meg előadását nagy érdeklődés mellett. A cirkusznak husz gyönyörűen idomított lova van és első rangú erők lépnek fel benne.

Buzásfürdő új tulajdonosa, Muschong Jakab, modern berendezésű szénsav műveket állított fel, melyek rendeltetése a buzásfürdői világhírű szénsavforrásokat kiaknázni és természetes folyékony szénsavat szállítani mindennemű ipari czélokra. Miután ezen szénsavművek kartellen kívül vannak, bizonyos, hogy mindenki igyekezni fog természetes, vegyileg legtisztább folyékony szénsavat beszerezni és későbbi szükségleteinek czéljaira is biztosítani s így nem lehetetlen, hogy a vállalat nagyszabású berendezése daczára, későn érkezett megrendeléseket nem lesz képes eszközölni.

Anyakönyvi hírek.

1907. évi szept. 13-tól — szept. 27-ig.

Születések:

Vestlinger Mária, Heiszig Antal, Janosok József, Veres Sándor, Tóth Antal, Both István, Mendi István, Hittrich Sára, Bagoesi Anna, Falvay László, Hecht Rózi, Molecz József, Stein Amália, Balahó János, Lengyel Pál.

Házasságok:

Dubovay Béla és Nagy Julia, Kalabusz Ferenc és Mayerik Mária, Kalch József és Sinkó Karolin, Takács István és Csomor Teréz, Juhász Ferenc és Csepí Janka, Fröhlich Viktor és Nagy Riza, Jamrisska Gyula és Olafson Mária.

Halálozások:

Kovács András 4 h. vel. szül. gyeng. Markó János 36 é. tüdőlob, Kleiman Zsigmondné 28 é. genyverőség, Kleiman Sándor 18 n. vel. szül. gy. g. Süveg Jánosné 59 é. kizárt sérv, Kovács Péter 78 é. hólyagrák, Beer Adolf 43 é. tüdőgümörök, Nikker Erzsébet 2 h. gyomor és bélhurut, Angyal Józsefné 75 é. légmérgezés, Turza János 52 é. rezgőj. özv. Nagy Jánosné 55 é. kizárt sérv.

Felolós szerkesztő: **A lapkiadótulajdonos.**
Nyomatta a kiadótulajdonos: Pannonia könyvnyomda

3 régi szó...	3 új szó...
Altvater	Altvater
Gessler	Gessler
Jägerndorf	Budapest

Aki

állást keres,
állást akar betölteni,
lakást keres,
lakást, holtot, pénzét akar bérbe adni
házat birtokot venni vagy eladni akar
bármit bérbe venni vagy bérbe adni akar,
cselédet keres,
bármely rovatban jutányosan

ohajt közölni, az „APRÓ HIRDETESEK“ vagy negy hirdetések között, akár a NYILTTÉR rovatban, a „Hírek“ között vagy „Hírek“ után, az bizalommal fordulhat a legjobb hírnevének örvendő

SCHWARZ JÓZSEF

központi hirdető irodájához
VI., Andrásy-ut 7.

Magyar otthon. Tisztelegő becses figyelmébe ajánljuk a Budapest VIII., Főherceg Sándor-utca 30. sz. alatt levő Magyar Otthon Penziót. Mérsékelt árban elegánsan butorozott, különbejárattal szobákat lehet ott bérelni s esetleg teljes ellátás is kapható. Csoportos jelentkezőknek megfelelő kedvezmény. Szigorúan családi otthon

Császárfürdő BUDAPESTEN. Nyári és téli gyógyhely a magyar irtalmrend tulajdonosa. Elsőrangú kenes hévízü gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes szappanfűrdők, uszodák, török-, kö- és márványfürdők; hőleg-, szénsavas- és villamosvíz-fürdők. Ivók, és belézési kura. 200 kényelmes lakosztoba. Szolid kezelés jutányos árak. Prospektust ingyen és bérmentve.

Az igazgató:...

Kérje ingyen

és bérmentve magyar nyelvű, gazdagon illusztrált főrajegyzékemet 3060-nél több rajzzal, mindennemű nikkelt- és aranyórukat, valamint mindennemű szolid arany és ezüst árak, hangszerek, acéll- és bórárak stb.-ről eredeti gyári árban.
Nikkel remontoir óra K 3.—
System Roskopf patent óra K 4.—
Svajci eredeti system Roskopf pt. K 5.—
Bejegyzett „Sas Roskogf“ nik. r. K 7.—
Ezüst remontoir óra Glória műv. K 8.40
Ezüst remontoir óra dupla fedél. K 12.50
Ebresztőóra K 2.90. Konyhaóra K 3.—
Schwarzvaldióra K 2.80. Kakuk K 8.50
Minden óráért 3 évi írásbeli jótállás. —
Nincsen kockázat! Becserelés megengedve vagy a pénz vissza!

KONRÁD JÁNOS
cs. és kir. udvari szállító első órágyára
Brix 1217 szám. (Csehország..)

Pénzkölcsönt

minden összegben kaphatnak állami, városi és egyéb tisztviselők, katonatisztek, kereskedők 6—7 százalék mellett egy rövid időre mint 10, 12, 15 és 20 éves **törlesztésre.** — **Katonatiszti ovadéka** szerzek 10 nap alatt kölcsönt, továbbá **birtokokra s házakra** I. és II. betáblázására 20 nap alatt **legolcsóbb napi kamattal** mellett. — Bővebb felvilágosítással szolgál.

Kaufmann Kálmán hat. enged. bankbizományi üzlete.
Budapest, VII., Izabella-utca 35. sz.

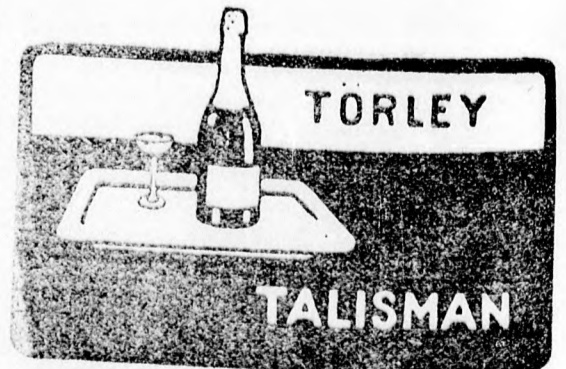
Asztalos

szakmába vágó portál épület, és butor munkák elkészítésére ajánlkozik. Javításokat elfogad.

KRAUSZ EMIL

asztalos mester. Komárom, Stark ház.
Olcsó árak! Pontos és szolid kiszolgálással

HIRDETESEK
felvétetnek
a kiadóhivatalban.

Új reggeli lap!

Új reggeli lap!

A HIR

Ezen a címen

új politikai napilapindul Budapesten, melynek első száma
augusztus hó 28-án jelent meg!**A HIR reggeli lap**Budapesten hajnalban jelenik meg és az
első reggeli vonatokkal indal vidékre. ..**Szerkeszti: BRAUN SÁNDOR.**

Kiadja A NAP ujságvállalat.

Programmja: 1918.Harcz Ausztria ellen. Harcz a 67-es
politika ellen intézményeiben, embereiben,
.. özöljaiban, eszközeiben egyaránt.Magyar hadsereg! Külön vám! Nemzeti bank!
Magyar műveltség! Általános titkos választói jog!Zsurnalisztikai eszközei, forrásai a leg-
fényesebbek. — Munkatársai a magyar-
újságírás kiválóságai. A HIR formára,
színe, tartalomra egészen új. Híven fog
benne tükröződni a magyar közönség
érzelemléte. A HIR remek nyomdai
kiállításban reggelenkint 16—25 oldal
terjedelemben a

legolcsóbb is. — Mesésen olcsó.

Egy szám ára **2 krajczár**
Budapesten és vidékentehát 3 krajczárral olcsóbb
.. az összes reggeli lapoknál. ..

* Előfizetési ára: *

Egész évre 8 frt. 16 K. | Negyedévre 2 frt. 4 K.
Fél évre 4 „ 8 „ | Egy hóra 70 kr. 1.40 fil.Mutatványszámokat egyszerű levelezőlapon
történi kívánságra, az augusztus 28-án
megjelenő első számtól kezdve rögtön küld* * A HIR kiadóhivatala * *
Budapest, Rókk Szilárd-utca 9 sz.

Muschong-buziásfürdői

SZÉNSAV-MŰVEK

ujjonan berendezve

kartelen kívül szállítanak azonnal bármily mennyi-
ségű természetes vegyileg legtisztább folyékony**SZÉNSAVAT**a világhírű buziasfürdői szénsavforrásokból szoda-
vizgyártáshoz, vendéglőknek és egyéb iparicélokra **ÖSSZE NEM TÉVESZTENDŐ**mesterségesen előállított, kevésbé kiadós
szénsavakkal, — Megbízható szigoruan
lelkiismeretes kiszolgálás!**Buziasfürdői ásvány- és gyógyvizek**

egy és fél literes üvegekben.

— Szív-, vese- és hólyagbántalmaknál utol nem ért gyógyhatás. —

Elsőrendű asztali víz!

Felvilágosítás: készségesen szolgál

Muschong-buziasfürdői szénsavművek és ásványvizek
szétküldési telepe Buziasfürdőn.

Sürgönyözim: Muschong, Buziasfürdő. — Interurban telefon 18. sz.

**Czirkusz
Schmidt**Ma vasár-
nap f. hó
29-én két
nagy elő-adás: d. n. 4 órakor fél helyárák mellett
nagy tombolajáték, melyhez minden lá-
togató egy ingyen jegyet kap. Holnap
hétfőn vendégjáték.**MOTTO PHOSSO.****Spitzer Adolf és Társa BUTOR áruháza**

Rendkívüli nagy kedvezmények. Szolid készítmények.

Komárom,

Mérsékelt árak.

Kedvező fizetési feltételek. Jókai-utca sarok.

Kossuth-tér és

LOKOMOBILOK, GOZCSEPLŐGÉPEK, BENZINMOTOROK

ARATOGÉPEK, TALAJMIVELŐ ESZKÖZÖK

TELJES MALOMBERENDEZÉSEK STB STB

KIVÁNTATVA BEZÁRVA SZÁLLÍTÁSOK ÉS KÖLTSÉGVETÉS

MAGYAR KERESKEDELMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

A MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE, BUDAPEST

ÉRTESETÉS.

Értesitem a n. é. közönséget, hogy bármiféle

CSEREPES MUNKÁT

ugymint újmunka, javítás és tetőzetek évi jókarban tartását a legjutányosabb ár és jótállás mellett vállalom el.

kegyes pártfogást kér

DROSZT JOZSEF

cserepesmester, Mester-utca 6.

Alulírott felhívom a nagy-rabecsült építő közönség b. figyelmét

építési irodámra.

Komárom-Ujváros || Telephon szám
Igmándi-ut. || 111.

Teljes tisztelettel

Hajagos Andor
építész és okl. építőmester.

Ezernél több kiváló orvos és tanár ajánlja

1904. St. LOUIS Grand Prix.

Külföldi utazáson kérjen mindenütt Szt.-Lukácsfürdő

Kristály-ásványvizet!

Legyen mindennapi italod!

Természetes hydrokarbonátos ásványvíz-forrás, mely szénssavval telítetik. Az emésztés elősegítő pompás asztali ital. Vidékre és külföldre díjmentes szállítás. Kérjen árjegyzést a

Szt.-Lukácsfürdő Kútvállalattól Budán.

Varró gépek

Singer
Kayser
Gritzner
Centrál bobbin
Adria karikahajos

varró gépek

részletfizetésre kaphatók

SPITZER ADOLF és Társánál
Kossuth-tér és Jókai-u. sarkán.

Szélhajtó és görcs csillapító**Hódfestvény cseppek**

1884. óta kipróbált étvágygerjesztő és emésztést előmozdító háziszser.

Egy üveg ára 1 korona

2 üvegnél kevesebbet nem küldenek. Ára utánvétellel a láda beszámításával 2 korona

50 fillér. Kapható:

Bittner Gyula

gyógyszertárában.

== Gloggnitz (Alsó Ausztria). ==

Komáromi Kálmán és Társa

építő mesterek

sírkőraktára

Temető sor 27. a rom. kath. temető bejáratával szemben.

Dús raktár úgy hazai mint külföldi sírkövekben.

Olcsó árak.

Nagy választék

Értesítés.

Van szerencsém értesíteni a t. építő közönséget miszerint elválllok új épületeknek teljes elkészítését, javításokat, valamint tervek, és költségvetések, készítését, a legjutányosabb árakért, felelősség mellett.

Az építő közönség b. pártolását kérve maradtam

tisztelettel

Kürthy Lajos

Képesített kőműves mester és építési vállalkozó.
Komárom Viz-utca 16.

TAKÁCS-féle gyomorsó

egyedül biztos hatású szer makacs gyomorbajoknál. ára 3 korona. — Nagy jövedelem marad a gazda kezében, ha apró szárnyasai elhullását megakadályozza, ezt csak a

BAROMFI-TINKTURA

használata által éri el. ára 90 fillér. — Kik sémor-

folyékony ecetszappan

amely kitűnő gyógyszernek bizonyult számos esetben K. 1-20

Takács István „Mátyás Király“ gyógytár

CINKOTA. (Budapest mellett.)

GODDAM!

Végre egy gyorsan és biztosan ható tyukszemser.

COOK & JOHNSONS
amerikai szabadalmazott

TYUKSZEM-GYÜRÜI

1 darab 20 fill., 6 darab 1 K., postán 20 fill. portó.

Kapható a birodalom minden gyógyszer-tárában valamint orvosser-drogériákban stb.

Steckenpferd**Liliumtejszappan**

Bergmann & Co. gyárából Dresden és Teschen a/E.

a naponként befolyó elismerő levelek szerint a leghathatóbb orvossági szappan, szeplők ellen, valamint egy üde arc és rózsás szín elérésére.

Kapható 50 fillért minden patikában; drogeriában, parfümszappan és borbély-üzletekben.

Asztalos és Redőny üzlet megnyitás.

Értesítjük a n. é. közönséget, hogy magyar-utca 10 szám alatt egy újonnan berendezett

épület, portál és butor asztalos műhelyt nyitottunk.

Műhelyünkben a legjobb minőségű Esslinger féle gördülőfaredőny, önműködő vászonroletták, Jaluziak és napellenzőponyvák készülnek.

Elvállalunk ezenkívül bármily a szakmába vágó munkát és javítást.

Kiszolgálásunk, pontos, szolid és gyors.

Áraink mérsékeltek és olcsók.

Összes munkáinkat jótállás mellett készítjük.

Meltsók testvérek

Iroda áthelyezés!

Ezennel van szerencsém üzletfeleimet és ismerőseimet értesíteni, miszerint

25 év óta fennálló

hirdetési irodám f. évi augusztus 1-én

Budapest, VII., Károly-körut 13 I. em.

helyeztem át. — Kötő tisztelettel

Eckstein (Elek) Bernát

hirdetési irodája

Budapest, VII., Károly-körut 13. I. em.

Telefon 36—24.

Nyomdász tanoncz

felvétetik

„Pannonia“ könyvnyomdában.